

Afdeling	: Onderwijs, Cultuur, Sport & Welzijn	B&W-voorstel:	BW-009020
Naam opsteller voorstel	: Keijzers, Huub	Zaaknummer JOIN:	Z/15/011388
Portefeuillehouder	: G.J.W. (Geert) Gabriëls	Publicatie:	Openbaar

Onderwerp

Onderzoek optimalisering exploitatie zwembad De-IJzeren-Man

Voorstel

1. Instemmen met bijgaand plan van aanpak onderzoek optimalisering exploitatie.
2. Instemmen met bijgaand raadsvoorstel "Onderzoek optimalisering exploitatie zwembad De IJzeren Man.
3. De externe kosten van het onderzoek ad. € 9.000,= ten laste brengen van de post Onvoorzien 2016.

Inleiding

In het licht van een meerjarig sluitende begroting is bij behandeling van de voorjaarsnota 2015 de motie IV.M.2 "Financiële opbrengst privatisering van het zwembad IJzeren Man" aangenomen. Door deze motie draagt de gemeenteraad het college op om in 2016 inzicht te geven in de mogelijke opbrengst van privatisering zwembad De IJzeren Man.

Voor de uitvoering van deze motie is een plan van aanpak "Onderzoek privatisering zwembad De IJzeren Man" opgesteld en een krediet aangevraagd ad. € 20.000,=. In de vergadering van de raadscommissie BV-INW d.d. 17 november 2015 is dit raadsvoorstel besproken. De raadscommissie kwam daarbij tot de conclusie, mede gezien de overwegingen in het plan van aanpak, dat de stappen twee (onderzoek schaalvoordelen Sportbedrijf) en drie (vergaande privatisering) niet meer wenselijk zijn. De commissie concludeerde dat een onderzoek naar de verbetering van de exploitatie wel wenselijk is. De commissie verlaat daarmee het dictum van de motie.

Het raadsvoorstel RAD-001183 is, gezien deze conclusies van de commissie, niet rijp gebleken voor behandeling in de raad van 25 november 2015. De portefeuillehouder is

Weert, 1 december 2015 De directeur, Soort besluit: Besluit Raad (via college)	S		B	W	W	W	W
				HL	FvE	PS	GG
	akkoord						
	bespreken						
		Vergadering B&W van 8-12-2015					

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Anders, nl.:

- Niet akkoord
 Gewijzigde versie

- A-stuk
 B-stuk
 C-stuk

Beslissing d.d.: 00-12-'15

Nummer:

15

De secretaris,

Totaal aantal pagina's: 2
Pagina 1

gevraagd een nieuw voorstel te doen aan de raad betreffende de optimalisering van het beheer en de zwembadexploitatie.

Bijgaande kredietaanvraag "Onderzoek optimalisering zwembad De IJzeren Man" is de uitwerking van die vraag van de commissie.

Beoogd effect/doel

Het doel van het onderzoek is de mogelijkheden tot structurele kostenverlaging in beeld te krijgen alsook de maatregelen vast te stellen inclusief de bijbehorende marsroute die nodig zijn om deze kostenverlaging te kunnen bereiken.

Argumenten

Met het besluit tot structurele verlaging van de exploitatiesubsidie is het stichtingsbestuur eenzijdig voor de taakstelling geplaatst de exploitatielasten aanzienlijk te verlagen en / of de inkomsten significant te verhogen. Een aanpassing van inkomsten en uitgaven is niet geregeld door een besluit te nemen en vereist nader onderzoek en tijd.

Door o.a. tariefaanpassing en een verminderde managementinzet (lees: minder directiekosten) heeft het stichtingsbestuur in 2015 al een belangrijke stap gezet richting de taakstelling. Om de harde taakstelling van de raad met ingang van 2015 te kunnen realiseren is het noodzakelijk om de opgebouwde reserves in de jaren 2015 en 2016 in te zetten.

De stichting zwembad De IJzeren Man is dan ook van mening dat de te maken onderzoekskosten redelijkerwijs voor rekening van de gemeente Weert dienen te komen.

Financiële, personele en juridische gevolgen

In de begroting 2015 zijn geen financiële middelen voorzien voor de uitvoering van het onderzoek. De kosten ad. € 9.000,= totaal worden ten laste gebracht van de post Onvoorzien incidenteel 2016 tot een bedrag van € 7.801,-. Het restant van de post Onvoorzien structureel 2016.

Uitvoering/evaluatie

De uitkomsten van het onderzoek worden ter kennis gebracht aan de raad.

Communicatie/participatie

De Weerter zwemverenigingen en de stichting zwembad De IJzeren Man worden inhoudelijk betrokken bij het onderzoek.

Overleg gevoerd met

Intern:

OCSW

Financiën

Extern:

Directeur Zwembad

Bijlagen

Raadsvoorstel

Plan van aanpak onderzoek

Vergadering Gemeenteraad van 27-1-2016

Afdeling : Onderwijs, Cultuur, Sport & Welzijn

Naam opsteller voorstel : Keijzers, Huub

Portefeuillehouder : G.J.W. (Geert) Gabriëls

Raadsvoorstel:

RAD-001203

Zaaknummer JOIN:

Z/15/011388

Agendapunt:

Onderwerp

Onderzoek optimalisering exploitatie zwembad De-IJzeren-Man

Voorstel

Een krediet beschikbaar te stellen van € 9.000,= voor het onderzoek optimalisering exploitatie zwembad De IJzeren Man.

Inleiding

In het licht van een meerjarig sluitende begroting is bij behandeling van de voorjaarsnota 2015 de motie IV.M.2 "Financiële opbrengst privatisering van het zwembad IJzeren Man" aangenomen. Door deze motie draagt de gemeenteraad het college op om in 2016 inzicht te geven in de mogelijke opbrengst van privatisering zwembad De IJzeren Man.

Voor de uitvoering van deze motie is een plan van aanpak "Onderzoek privatisering zwembad De IJzeren Man" opgesteld en een krediet aangevraagd ad. € 20.000,=. In de vergadering van de raadscommissie BV-INW d.d. 17 november 2015 is dit raadsvoorstel besproken. De raadscommissie kwam daarbij tot de conclusie, mede gezien de overwegingen in het plan van aanpak, dat de stappen twee (onderzoek schaalvoordelen Sportbedrijf) en drie (vergaande privatisering) niet meer wenselijk zijn. De commissie concludeerde dat een onderzoek naar de verbetering van de exploitatie wel wenselijk is. De commissie verlaat daarmee het dictum van de motie.

Het raadsvoorstel RAD-001183 is, gezien deze conclusies van de commissie, niet rijp gebleken voor behandeling in de raad van 25 november 2015. Ons college is gevraagd een nieuw voorstel te doen aan de raad betreffende de optimalisering van het beheer en de zwembadexploitatie. Deze kredietaanvraag "Onderzoek optimalisering zwembad De IJzeren Man" is de uitwerking van die vraag.

Beoogd effect/doel

In de begrotingsbehandeling van november 2014 is besloten de exploitatiesubsidie van de gemeente Weert aan het zwembad De IJzeren Man met ingang van 2015 te verlagen van € 536.953,= in 2014 naar € 366.052,= in 2015 en verder. Een verlaging van € 170.901,=

Het doel van het onderzoek is de mogelijkheden tot structurele verbetering van de exploitatie in beeld te krijgen alsook de maatregelen vast te stellen inclusief de bijbehorende marsroute die nodig zijn om deze verbetering te kunnen bereiken.

Het huidige activiteitenaanbod wordt als vertrekpunt genomen voor het onderzoek naar de optimalisering van de exploitatie.

De volgende onderwerpen worden onderzocht:

- De mogelijkheden tot verlagen van de kosten:
 - Kostenverlaging van huidige contracten (onderhoud, energievoorziening e.d.).
 - Vermindering personele omvang.
 - Wijziging van de huidige CAO naar de CAO recreatie.
 - Lagere exploitatielasten als gevolg van investeringen in bouwkundige voorzieningen.
 - Waar mogelijk betrekken van verenigingen in de uitvoering van taken.
- De mogelijkheden tot het verhogen van de inkomsten:
 - Door verder te commercialiseren (het aanbesteden van exploitaties of exploitatieonderdelen) in plaats van zelf uitvoeren.
 - Versterken marketing en vernieuwende product – marktcombinaties.
 - Het bereiken van kostenneutraliteit voor het doelgroep zwemmen en schoolzwemmen / Swim2Play.

Argumenten

Met het besluit tot structurele verlaging van de exploitatiesubsidie is het stichtingsbestuur eenzijdig voor de taakstelling geplaatst de exploitatielasten aanzienlijk te verlagen en / of de inkomsten significant te verhogen. Een aanpassing van inkomsten en uitgaven is niet geregeld door een besluit te nemen en vereist nader onderzoek en tijd.

Door o.a. tariefaanpassing en een verminderde managementinzet (lees: minder directiekosten) heeft het stichtingsbestuur in 2015 al een belangrijke stap gezet richting de taakstelling. Om de harde taakstelling van de raad met ingang van 2015 te kunnen realiseren is het noodzakelijk om de opgebouwde reserves in de jaren 2015 en 2016 in te zetten.

De stichting zwembad De IJzeren Man is dan ook van mening dat de te maken onderzoekskosten redelijkerwijs voor rekening van de gemeente Weert dienen te komen.

Financiële gevolgen

In de begroting 2015 zijn geen financiële middelen voorzien voor de uitvoering van het onderzoek. De kosten ad. € 9.000,= totaal worden ten laste gebracht van de post Onvoorzien incidenteel 2016 tot een bedrag van € 7.801,-. Het restant van de post Onvoorzien structureel 2016.

Uitvoering/evaluatie

De uitkomsten van het onderzoek worden ter kennis gebracht aan de raad.

Communicatie/participatie

De Weerter zwemverenigingen en de stichting zwembad De IJzeren Man worden inhoudelijk betrokken bij het onderzoek.

Advies raadscommissie

-

Bijlagen

1. Plan van aanpak "Onderzoek optimalisering exploitatie zwembad De IJzeren Man".

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,
de secretaris, de burgemeester,

M.H.F. Knaapen

A.A.M.M. Heijmans

Nummer raadsvoorstel: RAD-001203

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 8 december 2015;

besluit:

Akkoord te gaan met een krediet, zijnde groot € 9.000,=, voor het onderzoek optimalisering exploitatie zwembad De IJzeren Man.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 27 januari 2016.

De griffier,

De voorzitter,

M.H.R.M. Wolfs-Corten

A.A.M.M. Heijmans

Onderzoek optimalisering exploitatie zwembad

De IJzeren Man

PLAN VAN AANPAK

WEERT, 19 NOVEMBER 2015

1 ALGEMEEN

In het licht van een meerjarig sluitende begroting is bij behandeling van de voorjaarsnota 2015 de motie IV.M.2 "Financiële opbrengst privatisering van het zwembad IJzeren Man" aangenomen. De motie luidt als volgt:

Overwegende dat:

- *De begroting 2015 een meerjarig tekort laat zien,*
- *het college van B&W de opdracht heeft uitgevoerd om te komen tot een keuzecatalogus,*
- *de raad hiervan kennis neemt en het college opdraagt de voorstellen uit te werken en te verwerken in de begroting 2016 en volgende jaren,*
- *naar aanleiding van de meicirculaire 2015, het college van B&W heeft besloten als uitgangspunt te nemen voor de begroting 2016, het bijgestelde worst-case scenario en extra ombuigingen ten bedrage van €750.000,-.*

Van mening zijnde dat:

- *De keuzecatalogus en de door het college voorgestelde keuzes de behoefte oproept om inzicht te verkrijgen in de (on)mogelijkheden en financiële gevolgen van de niet-gemaakte keuzes en/of alternatieven.*

Draagt het college op om in 2016 inzicht te geven in de mogelijke opbrengst van privatisering van zwembad IJzeren Man.

Door deze motie draagt de gemeenteraad het college op om in 2016 inzicht te geven in de mogelijke opbrengst van privatisering IJzeren Man.

Voor de uitvoering van deze motie is een plan van aanpak "Onderzoek privatisering zwembad De IJzeren Man" opgesteld en een krediet aangevraagd ad. € 20.000,-. In de vergadering van de raadscommissie BV-INW d.d. 17 november 2015 is dit raadsvoorstel besproken. De raadscommissie kwam tot de conclusie, mede gezien de overwegingen in het plan van aanpak, dat de stappen twee (onderzoek schaalvoordelen Sportbedrijf) en drie (vergaande privatisering) niet meer wenselijk zijn. De commissie concludeerde dat een onderzoek naar de verbetering van de exploitatie wel wenselijk is. De commissie verlaat daarmee het dictum van de motie.

Het raadsvoorstel RAD-001183 is, gezien deze conclusies van de commissie, niet rijp gebleken voor behandeling in de raad van 25 november 2015. De portefeuillehouder is gevraagd een nieuw voorstel te doen aan de raad betreffende de optimalisering van het beheer en de zwembadexploitatie. Dit plan van aanpak betreft de opzet van het uit te voeren onderzoek.

2 OPTIMALISERING BEHEER EN EXPLOITATIE

In de begrotingsbehandeling van november 2014 is besloten de exploitatiebijdrage van de gemeente Weert aan het zwembad De IJzeren Man met ingang van 2015 structureel te verlagen van € 536.953,- naar € 366.052,-.

Met dit besluit is het stichtingsbestuur eenzijdig voor de taakstelling geplaatst de exploitatielasten aanzienlijk te verlagen en / of de inkomsten significant te verhogen. Een aanpassing van inkomsten en uitgaven is niet geregeld door een besluit te nemen. Daar zijn gerichte maatregelen voor nodig en is ook tijd een factor van betekenis. Door o.a. tariefaanpassing en een verminderde managementinzet (lees: minder directiekosten) heeft het stichtingsbestuur al een belangrijke stap gezet richting de taakstelling. Om de harde taakstelling van de raad te kunnen realiseren is het noodzakelijk om de opgebouwde reserves in de jaren 2015 en 2016 hiervoor in te zetten.

De uitvoering van de raadsmotie IV.M.2 Financiële opbrengst privatisering zwembad IJzeren Man of een uitvoering van een onderzoek naar de verbetering van de exploitatie verzaamt de (nu al forse) taakstelling verder. De stichting zwembad De IJzeren Man is dan ook van mening dat de te maken onderzoekskosten voor rekening van de gemeente Weert dienen te komen.

Activiteitenaanbod.

Het huidige activiteitenaanbod wordt als vertrekpunt genomen voor het onderzoek naar de optimalisering van de exploitatie.

Onderwerpen van onderzoek

De volgende onderwerpen zijn kansrijk om te onderzoeken:

- De mogelijkheden tot verlagen van de kosten:
 - Kostenverlaging van huidige contracten (onderhoud, energievoorziening e.d.).
 - Vermindering personele omvang.
 - Wijziging van de huidige CAO naar de CAO recreatie.
 - Lagere exploitatielasten als gevolg van investeringen in bouwkundige voorzieningen.
 - Waar mogelijk betrekken van vereniging in de uitvoering van taken.
- De mogelijkheden tot het verhogen van de inkomsten:
 - Door verder te commercialiseren (het aanbesteden van exploitaties of exploitatieonderdelen) in plaats van zelf uitvoeren.
 - Versterken marketing en vernieuwende product – marktcombinaties.
 - Kostenneutraliteit realiseren voor het doelgroep zwemmen en schoolzwemmen / Swim2play.

Het onderzoek

Het onderzoek zelf bestaat uit de volgende fasen:

1. Dataverzameling
2. Analyse data
3. Uitwerking verbeteringen bedrijfsvoering

Op basis van het in de bedrijfsvoering van het zwembad geïmplementeerde SIAM-managementinformatiesysteem worden de bedrijfsresultaten van het jaar 2014 met behulp van een management-rapportage gedetailleerd in beeld gebracht. Gezien de beperkte inzet van de directeur (2 dagen per week) wordt voor het onderzoek en het overleg met verenigingen de directeur ondersteund door 2 adviseurs:

- TienAdvies adviseur Paul Louwerse draagt zorg voor de validatie van de SIAM-cijfers over genoemd jaar.
- CVS adviseur Daan Kramer neemt de interpretatie / analyse van de data voor zijn rekening nemen.

Het onderzoek zelf betreft een groot aantal bedrijfsvoering aspecten zoals:

Activiteiten

- Hoe verhouden de baten en lasten zich per activiteit (SIAM)¹
- Hoe is het gemiddelde bezoek van de activiteiten (SIAM)
- Hoe is de verhouding personele inzet/bezoek per activiteit (SIAM)
- Wat is de gemiddelde omvang van de lesgroepen (SIAM)
- Dekkingsgraad (SIAM)
- Zijn er mogelijkheden om activiteiten over te dragen aan verenigingen
- Zijn er bestaande activiteiten te combineren in 1 bassin

Opbrengsten

- Wat is de gemiddelde opbrengst per bezoek/per activiteit.
- Maak analyse van de kaartsoort en tarieven per activiteit in relatie tot kortingen.
- Tarieven verenigingen: onderscheid tussen sport- en instructieactiviteiten of gem. tarief.
- Benuttingsgraad externe fondsen (o.a. bevordering jeugdzwemmen)

¹ SIAM is een landelijk rekenmodel om periodiek zwembadexploitaties, op basis van kengetallen, tegen het licht te houden en potentiële verbeterpunten te herkennen.

Personeel

- Kosten per fte (SIAM)
- Verhouding directe en indirecte kosten (SIAM)
- Opslagkosten (%) inhuur personeel
- Uitwerken verschil in uitwerking huidige CAO en CAO Recreatie.
- Screening van de balans tussen huidige formatieomvang en taakhoud per functie.
- Wordt er een vaste toeslag op loon betaald voor ORT (onregelmatigheidstoeslag) of aan de hand van urenstaten.
- Hoe wordt omgegaan met aan- en uitlooptijden na/voor de dienst.
- Zijn er taken over te dragen aan vrijwilligers.
- Proces- en tijdspad om van de IST-situatie naar de SOLL-situatie te komen.

Voor bedrijfsvoeringsactiviteiten zoals activiteiten, tarieven, marketing, roostering, onderhoud e.d. vinden naast de cijfermatige analyse ook kwalitatieve analyses plaats. Naast vergelijkingen met accommodaties in de regio (tarieven en activiteiten) zullen ook diverse overleggen met de directeur, medewerkers en eventuele derden (contracten onderhoud) gevoerd worden.

Aangaande de personele lasten zal een raming gemaakt worden van het verschil in lasten tussen de bestaande CAO en de CAO Recreatie. Dit zal niet plaatsvinden op basis van een uitgebreide CAO vergelijking, maar door middel van een berekening van de ORT² en op basis van ervaring in een vergelijkbaar bedrijf dat met beide CAO's werkt.

Marketingbeleid

De effectiviteit en doeltreffendheid van het marketingbeleid wordt tegen het licht gehouden. Er worden aanpassingen van het marketing beleid in beeld gebracht die leiden tot een verbetering van de totaalexplotatie van het zwembad.

Verbeteren en vernieuwen aanbod

Naast een kwalitatieve analyse van het bestaande aanbod zal ook specifiek stilgestaan worden bij de haalbaarheid van het verbreden van het aanbod met renderende nieuwe product- / marktcombinaties die nog in eerste instantie dichtbij de kernproducten van het zwembad liggen. Dit wil zeggen het aanwenden van het zwemwater in een combinatie-aanbod op aanverwante gebieden zoals sport/ recreatie (waterskibaan, buitengebied), sportstimulering (inzet combifunctionaris bij ontwikkeling nieuwe activiteiten of versterking bestaande en welzijn/gezondheid (alternatief zwemaanbod voor sporters overdag / ouderen).

Samenwerking met verenigingen

De gemeente werkt aan het herzien van het gemeentelijke tarieven- en subsidiebeleid op het gebied van sport, hetgeen (naar verwachting) negatieve effecten zal hebben voor de begroting van de zwemverenigingen. Omdat de zwemverenigingen een belangrijke klant zijn van het zwembad, is het nu (meer dan ooit) van belang te zoeken naar mogelijkheden waarbij de verenigingen en het zwembad elkaar kunnen versterken. In het kader van dit onderzoek wordt een start gemaakt met het opstellen van een plan op welke wijze beide partijen zich tot partner van elkaar kunnen ontwikkelen in de exploitatie van de zwembadaccommodatie. Succes op dit gebied is niet verzekerd en vergt een behoorlijke inspanning van beide partijen. Naast een oriënterende bijeenkomst met verenigingen zal in het kader van dit onderzoek een plan van aanpak met globale doelen en planning opgesteld worden. Tevens zal de haalbaarheid onderzocht worden om specifiek voor dit thema een combinatiefunctionaris in te zetten.

RESULTAAT

Het onderzoek zal inzicht geven in het maximale exploitatieresultaat gegeven het huidige activiteitenaanbod).

² ORT = onregelmatigheidstoeslag

3 KOSTEN ONDERZOEK

Op basis van geschatte uren en percentage onvoorzien worden de volgende externe kosten geraamd voor dit onderzoek:

	kosten excl. BTW
Inzet adviseur CVS	€ 6.350,=
Inzet adviseur TienAdvies	€ 2.650,=
Totaalraming extra kosten onderzoek	€ 9.000,=